

pe întreaga desfășurare a acțiunii. În rolul Julietei s-a afirmat absolventa Toszo Ilona (de la teatrul din Tg. Mureș), aducând siguranță, grație și luciditate. Romeo (Zsoldos Arpad), convingător prin sinceritate în redarea purității sentimentelor. Mai amintim printre realizările actoricești ale spectacolului și Doica (Hegyessi Magda). Am regretat că Mercutio a apărut mai puțin expresiv în interpretarea ștearsă a lui Laszlo Karoly.

Fără să exprime întreaga gamă a nuanțelor psihologice pe care le implică cunoșcuta și spirituala comedie a lui Shaw, fără să dezvăluie, în toată bogăția și suculența sa, ironia autorului, corosivitatea satirică la adresa „onorabilității”, „rafinamentului”, „snobismului” saloanelor burgheze de la începutul secolului. *Pygmalion* (în transpunerea scenică a lui Völgyesi Andras) este un spectacol care susține cu acuratețe, cu un simț al umorului de calitate, sensurile moralizatoare ale fabulei lui Shaw. Montarea a oferit actorilor partituri bogate, în parte acoperite. În rolul profesorului Higgins a evoluat cu vervă, dezinvolt, Mester Andras. Pe Elisa Doolittle a prezentat-o cu farmec sugestiv Nagy Ilona. Două compoziții pitorești, expresive : Doolittle (Király Josef), d-na Pearce (Papp Anna).

Montind în premieră pe țară piesa Luciei Demetrius *Întâlnire peste ani* (regia Czompok Mihaly), teatrul a dat dovadă de bună inițiativă în promovarea dramaturgiei originale ; deși lucrarea, așa cum s-a mai spus în revista noastră*, nu are valoarea altor scrieri ale Luciei Demetrius, ea cuprinde totuși o proble-

matică de un real interes. Cu grijă și conștiinciozitate, colectivul de interpreți s-a străduit să însuflețească lumea piesei, să lumineze procesele de conștiință ale eroilor, lupta lor pentru o etică înaltă, pentru menținerea integrală a idealului și convingerilor nobile ale tinereții. Păstrându-se prea strict în literatura textului, regizorul nu a explorat, pe cit ne așteptam, mai în profunzime, în subtextul replicilor, pentru a sublinia mai puternic, mai sugestiv, semnificațiile dezbaterii. Am fi dorit o prezentare mai puțin amorfă a grupului de tineri, un efort mai substanțial în individualizarea unor personaje mai puțin dăruite în text. E drept că acolo unde partitura a fost mai generoasă, și actorii s-au relevat ca atare. Am reținut astfel interpretările date de Kovacz Kato (Letiția Bucur), Bokor Ilona (Mama), Fekete Gyula (Marin Banu), Botka Laszlo (Turcu), Kovacs Dezső (Dinu Gheorghiu) ; Völgyesi Janos însă a prezentat foarte liniar caracterul cel mai interesant al piesei — Mihai Lascu.

Dezvoltarea viitoare a acestui sirguincios colectiv, capacitatea lui de a menține proaspăt interesul unui public format sînt legate intrinsec de angajarea unui regizor-animator, a unei prezențe catalizatoare permanente. Este vitală, în momentul de față, pentru acest teatru recrutarea unor tineri actori, în special a unor tinere interprete. Cu o grupă de absolvenți buni, colectivul din Sf. Gheorghe s-ar putea afirma plenar în fluxul viu al mișcării noastre teatrale.

Valeria Ducea

Tg. Mureș

Foarte cunoscut în urmă cu ani pentru calitatea spectacolelor sale, colectivul maghiar de la Tg. Mureș intrase de câteva stagii într-un moment puțin prielnic creației.

Odată cu numirea unei noi conduceri, anume a regizorului George Teodorescu

ca director al celor două secții de la Tg. Mureș, în activitatea colectivului s-a făcut simțită o înviorare. Primul lucru câștigat este ritmicitatea producției, echipa realizînd în a doua jumătate a stagiunii șase premiere, cifră pe care înainte nu o atingeau întregul sezon de reprezentații. În același timp s-a câștigat și o intensificare a interesului și participării la munca

* v. „Teatrul“, nr. 6/1966.

Scenă din „12 oameni furioși” de Reginald Rose. La mijloc: Csorba Andras

De la stînga la dreapta: Varga Jozsef (Gornistul), Kőszegi Margit (Anna) și Marton Janos (Gedeon) în „Formidabilul Gedeon” de Sütő Andras

de fiecare zi, lucru care se face remarcat în ținuta noilor montări de la secția maghiară.

Formidabilul Gedeon de Sütő András (premieră pe țară) este o comedie burlescă din viața satului contemporan. Cu savuroasă vervă de replică, dramaturgul descrie o anumită lume desuetă și rizibilă din mediul rural secuiesc. Aici, vestigiile rânduicilor și moravurilor de altădată — morgia rangului nobiliar, superstițiile, „disputele” între adepții religiilor deosebite — se împletesc cu alte atitudini caricaturale născute dintr-o realitate recentă: aerele de monarh absolut ale președintelui de gospodărie, tendințele de îmbogățire rapidă, nu tocmai cinstită. Cea mai reușită parte a scrierii ține de capacitatea descriptivă a textului, de evocarea nuanțată și surprinzătoare a unei mici lumi autentice, surprinsă cu reală bogăție de sensuri și culoare; partea cea mai vulnerabilă este legată de construcția acțiunii, cam șovăielnică și dezordonată, compoziția de ansamblu neizbutind să-și asigure pe toată întinderea creșterea comică. Interesant este personajul central, „formidabilul” Gedeon, președinte repede detronat, zănat și cu totul lipsit de simțul realității în năstrușnicele lui porniri de grandomanie. Neașteptată este realizarea ideii satirice cu ajutorul unei treceri, în ultima parte a piesei, din planul real în cel imaginar. Arătându-ne răul și iadul, așa cum le visează Gedeon, sub forma unei fantastice împărții birocratice, dramaturgul schitează o polemică violentă. Regizînd spectacolul, Gheorghe Harag a căutat în primul rînd să dea armonie și organicitate ansamblului, orchestrînd ferm suita portretelor comice realizate de actori. Rolul principal a fost interpretat de Marton Janos de la Teatrul maghiar din Cluj cu o vivacitate comică atent stăpînită. Întreaga echipă (din care fac parte printre alții Kőszegi Margit, Cziki Laszlo, Toth Tamas, Lohinszky Lorand, Varga Jozsef, Ferenczi Istvan, Tamas Ferenc) și-a reconfirmat virtuozitatea. Supraîncărcarea haotică de obiecte aurite, aduse în scenă de sceno-

grafa Florica Mălureanu, compune în decol o imagine absurdă și naiv înduioșătoare a visurilor de măreție puerilă care determină destinul comic al eroului.

Dezbaterea celor *Doisprezece oameni furioși* a devenit, sub conducerea regizorului George Teodorescu, un excelent studiu de joc colectiv. Lucrat la început sub forma de lectură, în cadrul laboratorului experimental, textul lui Reginald Rose a intrat firesc în repertoriul curent al teatrului datorită deplinei reușite a regizorului și actorilor. Este greu să despartî rezultatele obținute de fiecare interpret de realizările celorlalți, principala însușire a spectacolului sprijinindu-se în primul rînd pe alternanța de încordări și relaxări egal construită de toți cei doisprezece interpreți — Tamas Ferenc, Nemes Levente, Csorba Andras, Bacsi Ferenc, Cziki Laszlo, Kiss Laszlo, Tarr Laszlo, Lohinszky Lorand, Varga Jozsef, Toth Tamas, Ferenczi Istvan, Gyarmati Istvan — cărora li se adaugă, pentru o sobră și expresivă prezentare a împrejurărilor acțiunii, Tanai Bella. Concentrarea dramatică a relațiilor și comunicării, diversitatea de tipuri, varietatea de mișcare în punerea în scenă sînt cu atît mai demne de elogii cu cît spectacolul a fost lucrat într-un timp record. Astfel se demonstrează concret ce mari resurse de energie rămîneau nefolosite atunci cînd trupa se mulțumea cu o premieră la cinci sau șase luni.

Succinta trecere în revistă a realizărilor pozitive recente nu se poate încheia fără consemnarea succeselor înregistrate din nou de actorul Lohinszky Lorand, care își desfășoară în registre și tonalități cu totul diferite, în cele două spectacole, talentul său subtil, maleabil, creionînd cu vigoare și grație silueta ridicolă a fostului conte în comedia lui Sütő András și dînd, în spectacolul cu cei *Doisprezece oameni furioși*, deosebită adîncime psihologică frumoasei lupte fanatice purtate de erou în apărarea acuzatului.

A.M.N.